

LA LLEI DEL PÈNDOL

“Al voltant de l'educació sexual”

La qüestió sexual és un dels múltiples aspectes que abraça l'educació integral dels nins. La seva importància rau en el fet que afecta la persona en diversos nivells: biològic, sensorial, psíquic, espiritual, vital.

En relació a l'educació sexual, s'ha produït darrerament entre nosaltres un moviment pendular: de la por a parlar-ne s'ha passat a considerar imprescindible una minuciosa informació d'aquestes realitats. Entre els dos extrems hi ha un fet determinat: és propi de la natura humana aspirar a la veritat, i el nin hi té dret.

Si partim d'aquesta idea central, és necessari determinar el sentit i l'abast de l'educació sexual; perquè, de fet, hi ha múltiples maneres d'entendre la sexualitat. L'educació sexual dels nins i dels adolescents és, al mateix temps, formació i informació. I ha de significar, en definitiva, formació i consciència dels valors finals d'aquesta esfera de la personalitat humana a fi que es tradueixi en línies de comportament racional, no instintiu i irracional.

La sexualitat té un caràcter ètic, ja que es troba emmarcada en l'amor. Un conegut pedagog ha assenyalat que “l'home necessita una ensenyança per saber utilitzar les seves capacitats mentals i volitives. Però la seva capacitat de realitzar actes biològics s'ha desenvolupat espontàniament dins el procés de la seva maduresa física. Així, ningú no necessita aprendre a alenar, a mirar, a menjar, a caminar, perquè són actes instintius que l'ésser humà va fent a poc a poc a mesura que desenvolupa el seu organisme. El lector assentirà fàcilment la meua afirmació que per dur a terme actes sexuals no és necessari cap ensenyament especial. L'ensenyament és necessari precisament per fer-se càrrec de la transcendència social, moral, religiosa, de la sexualitat”.

Correspon als pares

I aquí, lògicament, intervé el dret dels pares a inculcar en els seus fills els valors que creguin convenients, a educar-los segons les seves conviccions. A pesar de tot, s'afirma que molts de pares són incapaços, per distints motius, d'educar els seus fills en aquest terreny; i, amb notable incongruència, es conclou que tots els nins hauran de rebre ensenyament sexual a l'escola.

Però, en aquest cas, l'ètica, els objectius i els valors a impartir des de l'escola, haurien d'esser, en virtut del dret, a la llibertat d'ensenyança, d'acord amb els desitjos dels pares. Això planteja problemes molt seriosos, particularment en el cas que l'escola pública, pel pluralisme forçós que s'hi troba: ¿quina moral elegirà, per tant, l'Estat com a fil conductor d'aquest ensenyament?, ¿o deixarà en mans de cada professor l'enfocament d'aquests temes des d'un punt de mira personal, amb el risc de sembrar la confusió entre els alumnes?

D'altra banda, la sexualitat concerneix directament l'afectivitat de l'individu, i per això no pot esser objecte d'ensenyament en les mateixes condicions que les matemàtiques o la gramàtica, que només pertocuen a la intel·ligència i a la memòria. Per poder rebre un saber és necessari esser interiorment madur per assimilar-lo, perquè en cas contrari es provoquen fenòmens anàlegs als que segueixen la ingestió d'una substància no assimilable: rebuig o intoxicació.

L'educació sexual ha d'esser, per tant, proporcionada a les disposicions de cada nin, i dispensada en el grau que ho permetin les seves circumstàncies. Les persones més qualificades per determinar aquests factors seran les que formen l'entorn immediat del nin: concretament els seus pares. Ja que pel caràcter d'aquest ensenyament, una informació precipitada o mal orientada o mal orientada pot dur al nin a una concepció de la sexualitat entesa com a simple mitjà d'obtenir plaer, amb total absència de maduresa personal i responsabilitat social.

TOMASA CALVO